

Minister voor Asiel en Migratie

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Staats- en
bestuursrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Nota n.a.v. verslag en brief uitvoeringstoetsen EK Wet
invoering tweestatusstelsel

Datum
21 november 2025

Onze referentie
6929352

Bijlage(n)
4

1. Aanleiding

De vaste commissie voor Immigratie & Asiel/JBZ-raad heeft op 22 oktober 2025 verslag uitgebracht over het wetsvoorstel voor een Wet invoering tweestatusstelsel. De nota naar aanleiding van het verslag is gereed.

Daarnaast heeft de VKC een brief gestuurd met aanvullende vragen over de uitvoeringsgevolgen van zowel de Wet invoering als de Asielnoodmaatregelenwet. Ook de beantwoording van deze brief is gereed.

2. Geadviseerd besluit

Het ondertekenen en daarna indienen bij de Eerste Kamer van:

- de nota naar aanleiding van het verslag met bijbehorende aanbiedingsbrief (bijlagen 1 en 2), en
- de beantwoording van de aanvullende brief met vragen over de uitvoeringstoetsen (bijlage 4, met de Minister van Asiel en Migratie).

3. Kernpunten

- Er zijn ruim 350 vragen gesteld. Inbreng is geleverd door GroenLinks-PvdA, VVD, CDA, D66, SP, ChristenUnie, FvD, Volt, SGP en 50Plus.
- De gestelde vragen lijken op wat met de Tweede Kamer is gewisseld. Er zijn veel vragen gesteld over de verwachte effecten van het wetsvoorstel, de uitvoerbaarheid en de samenloop met het Asiel- en Migratiepact.
- De vragen uit het verslag over de Asielnoodmaatregelenwet en de Wet invoering tweestatusstelsel overlappen elkaar gedeeltelijk. Gelet op deze overlap kan het zo zijn dat door u gewenste wijzigingen in de nota n.a.v. het verslag ook moeten doorwerken in de nota bij de Asielnoodmaatregelenwet. Dit geldt in ieder geval als het gaat over de uitvoeringsgevolgen en de inwerkingtreding.
- Naast het verslag heeft de VKC op 22 oktober 2025 een brief gestuurd met aanvullende vragen over de ketenbrede uitvoeringsgevolgen voor de Wet invoering tweestatusstelsel en de Asielnoodmaatregelenwet. Deze brief bevat vragen over de uitvoeringstoetsen die op 23 september jl. met de EK zijn gedeeld, en de daarop op 7 oktober jl. in de EK gehouden deskundigenbijeenkomst. Ook de beantwoording van deze brief is gereed (bijlage 4). De beantwoording gebeurt samen met de Minister van Asiel en Migratie, omdat veel van de gestelde vragen ook zien op de Asielnoodmaatregelenwet. U ondertekent deze Kamerbrief dus beiden.

4. Toelichting

4.1 Samenvatting wetsvoorstel

Het wetsvoorstel introduceert een tweestatusstelsel waarmee aan een vluchteling een verblijfsvergunning asiel met andere rechtsgevolgen wordt verleend dan aan

een vreemdeling met de subsidiairebeschermingsstatus. Binnen dit tweestatusstelsel worden aan de nareis van gezinsleden van vreemdelingen met de subsidiairebeschermingsstatus voorwaarden verbonden. Ook wordt de doelgroep die in aanmerking komt voor gezinshereniging via nareis teruggebracht tot die gezinsleden die behoren tot het kerngezin. Dit laatste geldt zowel voor gezinsleden van vluchtelingen als voor gezinsleden van vreemdelingen met de subsidiairebeschermingsstatus. Laatstgenoemde maatregel is ook opgenomen in de Asielnoodmaatregelenwet.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Staats- en
bestuursrecht

Datum
21 november 2025

Onze referentie
6929352

4.2 Inbreng en beantwoording verslag

De belangrijkste inbreng en de reactie daarop is op hoofdlijnen weergegeven.

- Effectiviteit, nut en noodzaak

Er zijn veel vragen gesteld over de effectiviteit van het wetsvoorstel en de onderbouwing van de verwachte effecten. In de beantwoording is nauw aangesloten bij de tot nu toe steeds gegeven motivering: de regering verwacht van de invoering van een tweestatusstelsel met nareisvoorwaarden een belangrijk effect. Op dit moment zijn er 55.000 wachtenden in het buitenland op een beslissing of zij mogen nareizen naar hun familielid dat zich in Nederland bevindt. Op basis van de registratie door de IND de afgelopen jaren is de inschatting dat zeker 50 procent van deze groep nareist naar een referent met de subsidiairebeschermingsstatus. Het stellen van een inkomenseis, huisvestingsvereiste en een wachttermijn zal een regulerend effect hebben op de nareis van deze groep. Daarnaast zorgt deze maatregel dat Nederland niet aantrekkelijker is dan de omringende lidstaten.

- Uitvoeringsgevolgen

Vrijwel alle fracties vragen naar de gevolgen van het wetsvoorstel voor de uitvoering, in het bijzonder de werkbelasting van de IND en de rechtspraak. In reactie hierop is onderkend dat een tweestatusstelsel gevolgen heeft voor de uitvoering, zoals het doorprocederen voor een sterkere status en een toename van het aantal beroepen en beoordelingen op grond van artikel 8 van het EVRM. Om die gevolgen te ondervangen worden maatregelen genomen om tot een efficiëntere procedure te komen, waaronder in de Asielnoodmaatregelenwet, en zijn extra financiële middelen vrijgemaakt voor de uitvoering.

- Samenloop Asiel- en Migratiepact

Verschiedende fracties vragen naar de samenloop met het Asiel- en Migratiepact en het daarin opgenomen tweestatusstelsel. Hierop is geantwoord dat het onderhavige wetsvoorstel uiterlijk werking kan hebben tot het moment van invoering van het Asiel- en Migratiepact, op 12 juni 2026. Daarna is de uitvoeringswet bij het Asiel- en Migratiepact van toepassing, met inbegrip van het in die uitvoeringswet daarbij opgenomen tweestatusstelsel. In de uitvoeringswet zijn deze nationale maatregelen verwerkt om zeker te stellen dat deze ook onder het nieuwe recht geldig zullen zijn. Materieel zijn er geen verschillen. Vanwege de noodzaak om direct en met urgentie de asielketen te ontlasten kiest de regering ervoor de inwerkingtreding van het Asiel- Migratiepact niet af te wachten.

- Grondrechten

Er zijn veel vragen gesteld over de beperking tot het kerngezin, in het bijzonder het schrappen van de mogelijkheid tot nareis voor ongehuwde partners. Conform eerdere beantwoording is herhaald dat de regering met deze beperktere definitie aansluit bij de minimumnormen uit de Gezinsherenigingsrichtlijn. Ongehuwde partners voor wie het (feitelijk) onmogelijk of zeer gevaarlijk is om in het land van herkomst te huwen, kunnen zich beroepen op het recht op eerbiediging van het gezinsleven zoals neergelegd in artikel 8 van het EVRM.

4.3 Kabinetsreactie op de uitvoeringstoetsen

De brief met aanvullende vragen over de uitvoeringstoetsen bevat vragen over de financiële gevolgen van het wetsvoorstel, de uitvoerbaarheid voor de verschillende ketenpartners (primair IND, rechtspraak) en de samenloop met het Asiel- en Migratiepact. Tussen deze aanvullende vragen over de uitvoeringstoetsen en de vragen uit het verslag bestaat de nodige overlap. De beantwoording van beide sets vragen is op elkaar afgestemd.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Staats- en
bestuursrecht

Datum
21 november 2025

Onze referentie
6929352

4.4 Ontwikkelingen hiervoor

- Op 23 september 2025 heeft de IND de uitvoeringstoetsen met betrekking tot het onderhavige voorstel van wet en de Asielnoodmaatregelenwet aan de EK gestuurd.
- Op 7 oktober 2025 heeft de VKC een deskundigenbijeenkomst georganiseerd over de voorstellen voor een Wet invoering tweestatusstelsel en de Asielnoodmaatregelenwet. Inbreng is geleverd door de IND, VNG, het COA, de politie, Inspectie JenV, Vluchtelingenwerk, Nidos, het College voor de Rechten van de Mens en de Adviesraad Migratie.
- In aanvulling op het verslag heeft de VKC op 22 oktober 2025 een brief gestuurd met vragen over de ketenbrede uitvoeringsgevolgen van de beide wetsvoorstellen. Deze brief komt voort uit de uitvoeringstoetsen en de deskundigenbijeenkomst.

Eerdere ontwikkelingen zijn opgenomen in de nota van 27 februari 2025 (DJ 6218639) over de verwerking van het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State.

4.5 Communicatie

Er is geen actieve communicatie voorzien.

4.6 Afstemming

DGM (DMB en DRM), IND.

4.7 Bijlagen (4)

1. Nota n.a.v. verslag;
2. Aanbiedingsbrief;
3. Verslag;
4. Kamerbrief uitvoeringsgevolgen.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1. Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.